

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

9

I. Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

‘Ο κόσμος τῶν Σλάβων στὴν προοπτικὴ τῆς ἑλληνικῆς ιστορικῆς ἔρευνας	13
Ἡ βυζαντινὴ κληρονομία στὸν κόσμο τῶν Σλάβων. Πρόσληψη καὶ διαλεκτικὴ διαδικασία	23

II. ΣΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΩΝ ΤΩΝ ΣΛΑΒΩΝ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΙΟΥ

Ἡ ἐθνικότης Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου κατὰ τὰς σλαβικὰς ιστορικὰς πηγὰς καὶ μαρτυρίας	53
‘Ο Κύριλλος καὶ ὁ Μεθόδιος στὴν προοπτικὴ τοῦ «Σλαβικοῦ σχεδίου» τοῦ Βυζαντίου	95
Τί ὑπαγόρευσε τὴ μετάβαση στὴ Ρώμη τῶν Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου τὸ ἔτος 868;	109
Τὸ μήνυμα τῆς κληρονομίας τῶν ὄγιών Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου στὸν κόσμο τῶν Σλάβων	129
Προβλήματα καὶ προοπτικές στην ἔρευνα για τη ζωή καὶ το ἔργο του Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου	141

III. BYZANTINEΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΣΛΑΒΟΥΣ

Ἡ ἐπίδραση τῆς Κλίμακος τοῦ Ἰωάννου Σιναῖτου στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῶν ὁρθοδόξων Σλάβων	167
---	-----

Η επίδραση του βυζαντινού Ησυχασμού στη Ρωσία	201
‘Ο ρόλος τῆς ἐλληνικῆς καὶ σλαβονικῆς Φιλοκαλίας στὴν ὀρθόδοξη πνευματικὴν ἀναγέννηση του 18ου αἰώνα	217
Περὶ πνευματικῶν ρευμάτων εἰς τὴν σλαβικὴν Ὁρθοδοξίαν κατὰ τὸν 18ον καὶ 19ον αἰώνα	239
 IV. ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ ΜΕ ΤΟ BYZANTIO ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ	
Οι Έλληνες μητροπολίτες στο κράτος του Κιέβου: Η σημασία της πνευματικῆς τους προσφοράς	259
Ἡ κατὰ τὸν ΙΒ' αἰῶνα γενομένη ἀπόπειρα διασπάσεως τῆς διουκητικῆς ἐνότητος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας	283
Φώτιος Μονεμβασιώτης, μητροπολίτης Ρωσίας (1408-1431). Παρατηρήσεις γιὰ τὴν ζωὴν καὶ τὸ ἔργο του	299
Ο χαρακτήρας των σχέσεων της Ρωσίας με τις βαλκανικές χώρες κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας	313
Ἡ εθνική παλιγγενεσία των Ελλήνων στην κριτική της ρωσικής διανόησης	343
 V. ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΙ ΒΟΥΛΓΑΡΩΝ	
Το εφήμερο κράτος του Σαμουήλ (976-1018). Τα σχετικά με αυτό προβλήματα	367
Ἡ ἐθνικὴ ἀφύπνισις τῶν Βουλγάρων καὶ ἡ ἐμφάνισις βουλγαρικῆς ἐθνικῆς κινήσεως ἐν Μακεδονίᾳ	391
Τὸ Βουλγαρικὸ Ἐκκλησιαστικὸ Ζήτημα	423
 VI. ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΣΛΑΒΟΙ	
Ἡ παρουσία τῶν Σλάβων μέσα στὴν πολυμορφία τῶν ὀρθοδόξων παραδόσεων τοῦ Ἅγιου Ὁρούς	447
Ἐνα ἀγιορειτικὸ μοναστήρι ποὺ χάθηκε. Ἡ παλαιὰ Μονὴ Ρωσικοῦ ὄπως τὴν περιγράφει ὁ Βασίλειος Γρηγορόβιτς-Μπάρσκυ	467
Σχέσεις Ἐλλήνων καὶ Ρώσων στὸν Ἀθω κατὰ τὸν 19ον αἰώνα	493
‘Ο Γέρων Σιλουανὸς καὶ τὸ Ἅγιον Ὁρος	519
 Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	535
	539